

на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства;

- Національне агентство здійснюватиме вибірковий моніторинг способу життя суб'єктів декларування з метою встановлення відповідності їх рівня життя наявним у них та членів їх сім'ї майну і одержаним ними доходам згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- змінюються обсяги відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією [6].

Наведені нововведення є значним кроком до подолання корупції. Новостворені для боротьби з корупцією органи, програми по боротьбі з корупцією у діюче законодавство зобов'язані принести свої плоди та значно знизити кількість корупційних та пов'язаних з ними правопорушень.

Список використаних джерел:

1. Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : монографія / Є. В. Невмержицький. – К. : КНТ, 2008. – 368 с.
2. Невмержицький Є. В. Корупція як соціально-політичний феномен : дис. ... д-ра політ. наук : спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / Невмержицький Є. В.; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К., 2009. – 408 с.
3. Мельник М. І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства / М. І. Мельник. – К. : Парлам. вид-во, 2000. – 256 с.
4. Мельник М. І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії / М. І. Мельник. – К. : Атіка, 2001. – 304 с.
5. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I–VII категорії посад): [посіб.] / Братель С. Г., Василевич В. В., Золотарьова Н. І. та ін. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 376 с.
6. Запобігання корупції: сьогодення та сучасний стан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legal.tdmu.edu.ua/protidia-korupcie>

Сарибаєва Г.М.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СИСТЕМАТИЗАЦІЄЮ ЗАКОНОДАВСТВА ТА НОРМОТВОРЧІСТЮ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Системні зміни у законодавстві України, які активно відбуваються наразі, не залишили осторонь і галузь адміністративного права. Нормативний матеріал не тільки постійно оновлюється шляхом внесення до нього змін та доповнень – з'являються і нові нормативно-правові

акти, які регламентують адміністративні відносини. Активний розвиток галузі адміністративного законодавства України робить актуальним звернення до питання систематизації відповідних нормативно-правових актів. Ця проблема є важливою та нагальною як для науки адміністративного права України, так і для юридичної практики.

Незважаючи на вищезазначене, дослідження концептуальних підходів до систематизації галузі адміністративного законодавства України залишаються поодинокими. З цього питання поки що не видано жодного дослідження монографічного характеру. У цій сфері прикладами можуть бути тільки статті у наукових журналах з цього питання, наприклад, Ю. Вовк «Проблема кодифікації адміністративного законодавства України: історичний досвід» [1], С.В. Петкова «Кодифікація адміністративного законодавства як основа реформування публічної влади в Україні» [2]. Виявлена прогалина потребує свого заповнення, і почати дослідження у цьому напрямі доцільно з огляду напрацювань фахівців з теорії права, які перспективно застосувати до проблем систематизації адміністративного законодавства.

Як правило, напрацювання фахівців з адміністративного права, коли йдеться про нормотворчість та про систематизацію галузевого законодавства, ніколи не поєднують ці процеси. Традиційним для науки адміністративного права в Україні став розгляд окремо особливостей нормотворчості, окремо – особливостей систематизації галузевого законодавства.

Ознайомлення з роботами фахівців з теорії права також привертає увагу до того, що значна кількість з них не уважає за необхідне спільний аналіз цих процесів. У деяких підручниках з теорії держави і права відповідні структурні частини навіть розміщені не послідовно, одна за одною, а відокремлено.

Огляд найбільш популярних підручників з теорії держави і права та з адміністративного права надає підстави виділити три підходи до узагальнення матеріалу щодо нормотворчості та щодо систематизації, який вони містять. Слід зазначити, що найбільш популярними є три підходи.

Перший підхід полягає у тому, що питанням систематизації нормативно-правового матеріалу взагалі не приділяється уваги. Автори підручників з теорії держави і права аналізують систему права і систему законодавства, але не зосереджують свою увагу окремо на питаннях систематизації. Слід зазначити, однак, що такі підручники саме з теорії держави і права є поодинокими. Значно частіше цей підхід зустрічаємо у підручниках з галузевих дисциплін. Особливо, якщо рівень систематизації нормативного матеріалу у відповідній галузі законодавства є вельми низьким. Слід зазначити, що особливо яскраво цей підхід прослідковується у навчальній літературі, яка видана в останні роки для ознайомлення студентів з найкращими європейськими практиками (дивись, наприклад [3; 4]).

Другий підхід був дуже поширеним за радянських часів. Його можна проілюструвати на прикладі підручника О.В. Сурілова «Теорія держави і права» (м. Київ, м. Одеса, видавництво «Вища школа», 1989 г.). Здавалося б, цей підручник, виданий за два роки до проголошення незалежності України, вже багато в чому застарів. Але ретельний підхід до опрацювання літератури, який був притаманний авторові, робить його книги, у т.ч. і цей підручник, надзвичайно актуальними та корисними і наразі. Власне систематизації у підручнику приділено лише кілька сторінок, але з точки зору цього дослідження цікавим є те місце, на якому вчений розташував відповідну інформацію [5]. Такий підхід демонструють і сучасні українські фахівці, у т.ч. фахівці з адміністративного права [6].

Автори, які дотримуються третього підходу, вибудовують наступний логічний ланцюжок: «система права – система законодавства – нормотворчість – систематизація нормативно-правових актів» (дивись, наприклад, [7; 8; 9; 10]).

Список використаних джерел:

1. Вовк Ю. Проблема кодифікації адміністративного законодавства України: історичний досвід / Ю. Вовк // Право України. – 2003. – № 12. – С. 120-122.
2. Петков С. В. Кодифікація адміністративного законодавства як основа реформування публічної влади в Україні / С. В. Петков // Держава та регіони. Сер. Право. – 2010. – Вип. 2. – С. 100-103.
3. Шмідт-Ассман Е. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права / Е. Шмідт-Ассман; відп. ред. О. Сироїд. – К.: «К.І.С.», 2009. – 552 с.
4. Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваїте, 2016. – 392 с.
5. Сурилов А.В. Теория государства и права: Учеб. пособие. – К.; Одесса: Выща шк., 1989. – 439 с.
6. Курс адміністративного права України : підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко та ін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 872 с.
7. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
8. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : Підручник / О.Ф. Скакун. – 3-тє видання. – К.: Алерта, 2012. – 524 с.
9. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін.; за ред. О.В. Петришина. – Х.: Право, 2014. – 368 с.
10. Крестовська Н.М. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник / Н.М. Крестовська, Л.М. Матвеева. – К.: Юріком Інтер, 2015. – 584 с.